

KIRKENS
BYMISJON

Kirkens Bymisjon i Bergen

Årsmelding 2019

Innhold

Leder: – Vi skal styrke håp og fremtidstro	3
Strategi	4-5
Snakk om fattigdom	6-8
Et virkelig skattkammer	9-11
Generasjonsmøter	12-14
Tall fra 2019 – et utvalg	15
Mange slags bøtter	16-17
Et velsignet KAV	18-19
15 gatenære år	20-21
Dette gjør Kirkens Bymisjon i Bergen	22-23
Regnskap og balanse	24-25
Styret	26
Takk, alle sammen!	26

Kirkens Bymisjon i Bergen **Årsmelding 2019**

Kirkens Bymisjon
Org.nr. 979 493 819
Kong Oscars gate 62, 5017 Bergen
Telefon 55 30 72 00
kirkensbymisjon.no/bergen

Forsidefoto: Tor Høvik, Bergens Tidende (Generasjonsmøter)
Utforming: Kirkens Bymisjon, 2020

Leder:

– Vi skal styrke håp og fremtidstro

22. januar 2020 rundet Kirkens Bymisjon 165 år. Etableringen av Foreningen for indre Mission i Christiania i 1855 var en kirkelig reaksjon på den sosiale nøden som fulgte i kjølvannet av industrialiseringen og urbaniseringen. Uten en velferdsstat, var det de diakonale organisasjonene som satte i gang hjelpearbeid. Et grunntrekk i Kirkens Bymisjons historie har vært ønsket om å være nær hos de vanskeligst stilte i samfunnet, og etablere tiltak preget av «hjelp til selvhjelp». Denne tilnærmingen til diakonien preger arbeidet vårt også i dag.

I 2019 markerte vi jubileene til Møtestedet og Hallvardstuen i Korskirken. Gjennom 15 år i rusfeltet har disse tiltakene tilbudt våre gjester en pause fra gaten, gitt øyeblikksomsorg, måltidsfellesskap, og aktiviteter med utgangspunkt i Vågsbunnen. Kommunen har likevel sagt opp driftsavtalen med Hallvardstuen, og rusfeltet er i endring. Kirkens Bymisjon må også endre seg med denne utviklingen, vi må skaffe ny finansiering og søke nye mellomrom. Dette arbeides det godt med. Vi har også feiret arbeidet til Aksept Bergen gjennom 10 år for mennesker som lever med hiv. Det er fortsatt mye stigma og fordommer knyttet til diagnosen. Derfor må vi fortsette å snakke om hiv.

31. desember 2019 stengte Omsorgsbasen dørene etter nesten 22 års drift. Bergen kommune kunne ikke lenger forlenge driftsavtalen. Over 800 kvinner har benyttet basen, og noen av disse har vært gjengangere. Omsorgsbasen har vært en trygg havn hvor kvinner i rusmiljøet har fått hvile for en stakket stund. Kvinnene har alltid blitt møtt med

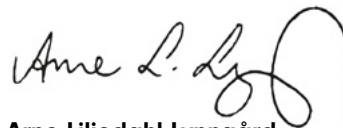
kjærlighet og omsorg – uavhengig av egen historie og bakgrunn eller andre forhold. Det er et tap for kvinnene at Omsorgsbasen nå er historie.

TV-aksjonen 2018, «Mindre alene sammen», satte innsamlingsrekord. Det var en sterk anerkjennelse fra det norske folk til Kirkens Bymisjon sitt arbeid. I 2019 har det handlet om å starte opp de nye tiltakene vi samlet inn penger til. Det har vi klart, og i Bergen er allerede Kreaktivt verksted, Skattkammeret, Generasjonsmøter og Bønner i full drift. Det kan du lese mer om på de neste sidene. I 2020 starter vi opp to tiltak på Voss: Skattkammeret og I jobb. Det gleder vi oss veldig til.

I 2019 vedtok Kirkens Bymisjon for første gang i historien en felles strategi for vårt arbeid i hele Norge. Det har vært en inkluderende prosess med stort engasjement i alle de tolv stiftelsene. Over 600 ansatte over hele landet har deltatt i arbeidet.

«For jeg vet hvilke tanker jeg har med dere, sier Herren, fredstanke og ikke ulykkestanke. Jeg vil gi dere fremtid og håp.» (Jeremia 29:11)

Vi ser i dag at det er store utfordringer knyttet til splittelse, uro og avmakt i samfunnet. I perioden 2020–2025 skal vi derfor stå sammen for å styrke håp og fremtidstro. Og vi skal gjøre en ekstra innsats overfor barn og unge. Utenforskap skal møtes med fellesskap. Avmakt skal møtes med muligheter. Kraften i uro skal omsettes til handling.

Arne Liljedahl Lynngård

Daglig leder

Ny nasjonal strategi for Kirkens Bymisjon 2020–2025

Bakgrunn

For første gang er det laget en felles nasjonal strategi for Kirkens Bymisjon. For mange er det overraskende at Kirkens Bymisjon i Norge ikke er én, men 12 forskjellige stiftelser. Det viktigste er selvsagt likt: Vårt menneskesyn, vårt formål og vårt engasjement for respekt, rettferdighet og omsorg. Det meste av vårt konkrete arbeid er også temmelig likt: De samme målgruppene, de samme metodene, den samme «signaturen» og den oransje logoen. Utad kan derfor Kirkens Bymisjon framstå som én organisasjon selv om vi på «innsiden» er organisert som 12 stiftelser med hvert sitt styre, hver sin økonomi og hver sine satsinger og prioriteringer.

I flere år har det vært et ønske om å «samle oss» litt mer som organisasjon, ikke minst med tanke på de dokumentene som bestemmer retningen på arbeidet vårt. Arbeidet fram mot TV-aksjonen «Mindre alene sammen» høsten 2018 var en god anledning til å begynne denne utviklingen. Internt ble hele bredden i arbeidet vårt kartlagt, og eksternt ble det utført analyser av hvilke utviklingstrekk og behov vi ser rundt oss. Prosessen fram mot den nye nasjonale strategien har involvert hundrevis av ansatte på alle nivåer, frivillige medarbeidere, gjester og brukere før den endelig ble vedtatt i desember 2019.

Glimt fra den nye nasjonale strategien 2020–2025

Kirkens Bymisjon ser i dag store utfordringer knyttet til splittelse, uro og avmakt i samfunnet. Forskjellene øker. Klimaendringene krever handling nå. Noen mangler tilgang til grunnleggende rettigheter. Stadig flere argumenterer for seg og sitt heller enn oss og vårt. Der fellesskap forvitrer og grupper settes opp mot hverandre, øker den sosiale spenningen. Et samfunn som fokuserer på forbruk, prestasjon og konkurranse, skyver mange ut.

I perioden 2020–2025 skal vi derfor stå sammen for å styrke håp og fremtidstro.

Vi skal bygge fellesskap: Kirkens Bymisjon skal vise at det som forener oss er større enn det som skiller oss. Vi vil fremme holdninger og handlinger som omfavner mangfold i et raust og livssynsåpent samfunn. Vi vil skape felles aktiviteter på tvers av skillelinjer og invitere til dialog for å bygge bro mellom meningsmotstandere.

Vi skal styrke bærekraft: Kirkens Bymisjon skal ta vår del av ansvaret for klimaendringene. Vi skal bidra til miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft ved å bidra til at folk får muligheter til å leve rike liv, uten å forutsette et høyt materielt forbruk.

Vi skal skape bevegelse: Kirkens Bymisjon vil mobilisere bredt for å bevege samfunnet i en retning som ivaretar likeverd. Vi skal kjempe for lik tilgang til rettigheter, og stå opp mot makt og meninger som skaper fattigdom og urettferdighet.

Disse tre overskriftene skal angi retningen og prioriteringene for vårt arbeid den neste femårsperioden. Med tanke på målgrupper, så skal vi i denne perioden gjøre en ekstra innsats overfor barn og unge. I 2025 skal vi kunne se oss tilbake og si at vi har vist nestekjærlighet, sørget for inkluderende fellesskap, vernet om skaperverket og kjempet for rettferdighet.

Hva nå?

I 165 år har Kirkens Bymisjon tatt pulsen på samfunnet. Vi liker å tro at vi har et skarpt blikk og en sterk identitet. Skal vårt diakonale arbeid fortsette å være relevant, må det endres i takt med tiden. Derfor trengte vi en ny strategi. En overordnet beskrivelse av aktuelle samfunnsutfordringer, og en overordnet angivelse av retningen på arbeidet vårt i møte med disse utfordringene. I 2020 skal vi i Bergen jobbe med lokale tilpasninger i hele bredden av vårt tilbud; forståelse, engasjement, kreativitet og kunnskap. Sammen skal ansatte og frivillige medarbeidere, deltakere og samarbeidspartnere utforme det konkrete arbeidet og de konkrete tilbudene slik at mennesker erfarer respekt, rettferdighet og omsorg. Vi ser fram til fortsettelsen!

Ansatte har vært engasjert i utarbeidelsen av nasjonal strategi, her fra Korskirken og Kong Oscarsgate 62.

Snakk om fattigdom

Krohnhagen kafé og veksthus var fylt til randen av politikere og representanter fra ulike organisasjoner da rapporten «Snakk om fattigdom» ble lagt fram i november 2019. Dybdeintervjuer med 17 barn og unge i lavinntektsfamilier danner grunnlaget for del én av denne rapporten fra Kirkens Bymisjon. Del to er basert på samtaler med kommuneansatte som møter barn i fattige familier. I ukene etter lanseringen ble funnene hyppig sitert i pressen.

Mange medier plukket opp historien om gutten som hadde med tomt matpapir på skolen, for at det skulle se ut som om han hadde matpakke. Andre trakk fram fortellinger fra barn som skjulte for foreldrene at de var invitert i bursdagsbesøk – de ville uansett ikke ha råd til å gi en bursdagsgave.

Trenger å bruke skjønn

– Barn bruker mye krefter på å skjule fattigdom, sa avdelingsleder Vibeche Levsen i sin presentasjon.
– I rapporten hører vi om Petter som stakk av fra sin egen konfirmasjon der alt var gjort på billigste måte, og holdt seg borte fra skolen i ukevis for å slippe å bli konfrontert med hva de andre hadde fått til konfirmasjonen.

For at kommunene skal lykkes med sine tiltak mot fattigdom, er lokalkunnskap og lokal forankring viktig, påpekte Levsen. Tverrfaglig samarbeid og tidlig innsats er andre sentrale faktorer – og ikke minst trengs det engasjerte ansatte som kan finne nye veier.

Et råd fra de kommunalt ansatte som er intervjuet i rapporten, er at det åpnes for skjønsmessig vurdering i tilskuddsordningen, understreket Levsen.

Fakta: Om barn i fattigdom

Blant husholdninger med barn i Norge er det syv prosent som opplever at barna mangler materielle eller sosiale goder fordi familien ikke har råd til det. Barn som vokser opp i økonomisk utsatte familier, opplever først og fremst at de ikke har de samme sosiale godene som andre barn. Fritidsaktiviteter, skoleaktiviteter og ferie skiller seg ut i disse familiene. (SSB)

Et gjennomgående ankepunkt fra kommuneansatte er at «tjenestene snakker ikke sammen». Barnehage, skole, barnevern og Nav er ikke koordinert til beste for brukerne. Helhetlig tenkning er et stikkord for suksess.

– Få bukt med ulikheten

Den ferske byråden for arbeid, sosial og bolig i Bergen, Lubna Jaffery, omtalte rapporten som «hjerteskjærende lesning». Samfunnet må i det minste sikre et verdig liv for mottakere av sosialhjelp, mente hun.

– Det er ingenting som begrenser dine muligheter mer enn å ikke fullføre skolegang. Og det som tilbys i skolen skal være gratis, understreket hun.

– Skal vi gjøre noe med fattigdom, må vi gjøre noe med den økende ulikheten!

Flere ansatte ved Kirkens Bymisjon i Bergen la også fram sine egne fortellinger om fattigdom.

Tiltaksleder Jan Mikkelsen presenterte en «temperaturmåling» som Ungdomstiltaket V13 foretok, der 43 ungdommer beskrev sin opplevelse av å være fattige ved hjelp av en skala fra 1 til 6. Det viste seg at 20 prosent av dem oppfattet egen

Daglig leder Arne Liljedahl Lynngård og avdelingsleder Vibeche Furrebøe Levsen presenterer funn fra fattigdomsrapporten.

families fattigdom som en stor begrensning. Men på den annen side var det mange av dem som levde på sosialhjelp, som ikke hadde en sterk opplevelse av å være fattige.

Bil er lik luksus

Siv Lyngtun som er ansatt på Batteriet, beskrev noen av sine egne opplevelser som aleneforsørger.

- Herregud som vi har flyttet! Vi har flyttet elleve ganger. Og i alt har jeg betalt 1,6 millioner i husleie, fortalte hun.

- Tenk om jeg i stedet kunne fått lånt en slik sum for å kjøpe egen bolig? Jeg forsørger ikke bare min sønn, men også de som eier leiligheten vi bor i!

- Vi hadde kontakt med en tobarnsfamilie som hadde altfor høye utgifter til å kunne klare seg, beskrev Tone Lillemoen som jobber i Home-Start Familiekontakten.

- Gatejuristen hjalp dem et stykke på vei. Det viste seg at moren ikke fikk sosialhjelp fordi hun hadde «egne midler», som besto av en bankkonto med 1800 kroner. Da hun fikk vite det, brukte hun disse pengene på ting som trengtes i hjemmet. Men da fikk hun beskjed fra Nav om at hun også måtte selge bilen, som var hennes eneste mulighet til å få barna til barnehage og skole slik at hun kunne dra på jobb.

- Man har ingen mulighet til å komme seg ut av fattigdommen når det stilles så strenge krav, konkluderte Tone.

- Vi har ikke god tid

Ann-Magritt Hellebust, som nå er ansatt i Sammen, er alenemor til tre.

- For oss ble Bamsehiet redningen. Vi fikk utdelt varme ullklær til alle barna. I en periode fikk vi avlastning gjennom barnevernet. Besøksfamilien vår fikk økonomisk tilskudd til å dra på tur med mine

barn, og til å kjøpe Playstation. Den skulle bare brukes når barna var i besøkshjemmet. Selv fikk jeg ingen slik økonomisk støtte, fortalte hun.

Den kanskje sterkeste historien var det Edyta Gudbrandsen ved Myrsnipa Samværssted som fortalte. En skilt trebarnsmor som bor i Oslo, har samvær med barna sine i Bergen én gang i måneden, på Myrsnipa Samværssted.

- Hun har alltid på seg de samme velbrukte klærne når hun kommer, beskrev Edyta.

- Det er tydelig at hun så vidt klarer seg økonomisk. Men hun gjør det hun kan for å gi barna sine små gaver. Det kan være klistremerker og kulepenner som hun har fått gratis.

- Disse fortellingene viser mangfoldet i hva fattigdom er, oppsummerte byråd Lubna Jaffery.

- Jeg må våge å spørre om vårt system faktisk er rigget slik at vi kan hjelpe flest mulig.

Håkon Pettersen fra KrF var opptatt av at nødvendige tiltak må komme på et tidlig tidspunkt.

- Barn er bare barn én gang. Vi har ikke god tid til å gi dem en god oppvekst, påpekte han.

- Hvordan tar vi de langsiktige beslutningene som endrer samfunnet i riktig retning over tid? Jeg tror kommunen må samarbeide med flere frivillige organisasjoner. Jeg må si som Rudolf Christoffersen i politiets Exit-gruppe: «Du tror det ikke før du ser det». Det må finnes en årvåkenhet for problemet for at vi skal oppdage det, og vi må mobilisere til inkludering.

- I Norge er det et tabu å snakke om fattigdom. Det er viktig at tøffe organisasjoner i sivilsamfunnet sier fra, mente Diane Berbain (SV).

- Denne samtalen har akkurat begynt! Den må fortsette i tiden framover, sa Kristine Moskvil Thorsen, Kirkens Bymisjon.

Et virkelig skattkammer

Uansett hvilken idretts- eller friluftaktivitet du måtte ønske å prøve, finner du utstyret på Skattkammeret. Alt fra rullebrett til våtdrakt, fra lavvo til sitteunderlag, fra oppblåsbar kajakk til slakk line – du kan låne det på Skattkammeret. Tiltaket ble startet i Bergen og flere andre steder i året som gikk, som et resultat av TV-aksjonen 2018 der inntektene gikk til Kirkens Bymisjon.

31. august 2019 åpnet Skattkammeret i Bergen dørene for første gang. Interessen var upåklagelig fra første dag: Allerede i november lå Bergensavdelingen på tredje plass på listen over Norges mest brukte utstyrsbiblioteker.

Landsdekkende tilbud

- Ryktene om det nye, fine utstyret vi låner ut, sprer seg fort. Men fremdeles er det mange skoler og barnehager som ikke har fått vite om tilbudet ennå, sier prosjektleder Knut Anders Strand.

- Det skal vi jobbe videre med i 2020.

Skattkammeret er del av den landsomfattende BUA-organisasjonen som omfatter stadig flere utlånssentraler. På nettsiden bua.io er det lett å finne hvilken utlånssentral som er nærmest deg – og hva den kan tilby. Fem par langrennsski i ulike størrelser, med støvler og staver? Våtdrakter til en som skal prøve surfing for første gang? BUA har det.

Hver dag er to frivillige medarbeidere på plass for å bemanne Skattkammeret. Utlånssentralen er åpen fem dager i uken. Utstyret kan lånes i én uke av gangen, og alt utstyr kan reserveres inne på bua.io. De som skal låne sportsutstyr må registrere en låneprofil, på samme måte som på et bibliotek.

- Jeg føler at vi driver en sportsbutikk, men uten krav til inntjening, smiler Knut Anders Strand.

– Dette gjør at vi har kontroll på alle som låner utstyr. Hvis noen misbruker ordningen, kan vi ilegge dem en tidsbestemt karantene som dekker alle i BUA-systemet, forklarer Knut Anders.

Det er mange forskjellige mennesker som kommer og låner utstyr på Skattkammeret. Mange utvekslingsstudenter som er i Bergen en kort tid, har benyttet anledningen til å låne sportsutstyr her. Dermed slipper de å investere i dyre slalåmski som likevel bare blir brukt en gang eller to. Tilbudet er åpent for alle barn og ungdommer opp til 20 år. De aller yngste brukerne (og ikke minst deres foreldre) kan ha glede av både bilseter, bæremeiser og sykkelvogn/pulk som er til utlån.

Bil og tørkeskap kommer

Vi har søkt om midler til å kjøpe inn utstyr til barnebursdager, forteller Knut Anders.

– Alle barn skal ha mulighet til å feire bursdagen sin, selv om familien bor trangt eller har dårlig råd. Bergen kommune har ulike lokaler som kan lånes, og vi kan bidra med leker og ulikt aktivitetsutstyr.

I løpet av 2020 vil Skattkammeret kjøpe en varebil som skal fylles opp med vintersportsutstyr. Da vil det bli mulig å kjøre rundt til skoler som skal arrangere skidager og lignende, og låne ut ski til dem som mangler utstyr.

– Det er Sparebankstiftelsen SR Bank som har gjort det mulig å skaffe oss bil, forklarer han.

– Snart får vi også tørkeskap på plass i kjelleren der Skattkammeret ligger – også disse finansiert av SR Bank. Det er en takknemlig oppgave å drive utlånssentral.

– Jeg føler at vi driver en sportsbutikk, men uten krav til inntjening, smiler Knut Anders Strand.

– Folk som kommer hit er glade og positive, og får mulighet til å prøve aktiviteter de ellers ikke ville fått forsøkt seg på.

Dette skrev en mor etter å ha lånt utstyr på Skattkammeret

Det var en god opplevelse å komme ned i kjelleren i Kong Oscars gate 62, med imøtekommende og hjelpsomt personal. Jeg hadde aldri hørt om «BUA» før, men dette var et sant Skattkammer! Det opplevdes nesten litt rart å gå fra hylle til hylle, og plukke med seg gratis utstyr, til fri bruk i én uke. I stedet for å kjøpe masse utstyr til ulike sportsaktiviteter og friluftsliv, som bare benyttes én gang og senere støver ned, likte jeg tanken på å kunne prøve dem gratis med barna våre, uten at det belaster verken miljø eller lommebok.

Denne gangen var jeg her for å låne utstyr til å ha «bursdag i det fri» for 5-åringen vår. Han ville invitere hele førskolegruppen, og vi syntes det ble bedre plass for 16 barn ute i det fri, enn i leiligheten vår! Vi lånte lavvo, sitteunderlag og termoser, og dro til et av friluftsområdene til BOF. Der tente vi bål, og spiste pølser, pinnebrød og kake, og med hele skogen og stranden til å boltre seg i. Stas!

Generasjonsmøter

Samosa, biryani og relasjonsbygging

En søndag i Domkirkeboligenes spisesal er aktiviteten hektisk. Ungdommene i «Generasjonsmøter» har invitert rundt 20 av beboerne til middag.

– Hvor jeg lærte å lage biryani? Det var på flyktningemottaket, smiler Haroon (18).

Da han kom fra Afghanistan til Norge som femtenåring, kunne han ikke så mye om matlaging. Nå er han en av flere som disker opp med deilige retter.

Eksotiske krydder

Bordene er dekorert med glitrende stoffer, messingpynt og vimpler som en av ungdommene har tatt med seg. Mens to stykker dekker bordet, er to andre i sving med å ferdigstille biryani-retten. I en langpanne ligger et lag med kylling under et lag med ris, som blir overhelt med deilig saus. Chili, koriander, ingefær og hvitløk gir eksotisk smak til maten.

To ungjenter, Hafso og Muntaha, kommer bærende med ustekte samosa som skal stekes i olje.

– Jeg laget deigen hjemme, og så har vi fylt samosaene her, forklarer Muntaha (19). Disse trekantede bakverkene med kjøttfyll er vanlig i deres hjemland.

Gjestene begynner å sive inn i lokalet. Anna ved pianoet spiller evergreens før serveringen starter.

Fakta: Om Generasjonsmøter

Konseptet ble først etablert i Oslo, og etter TV-aksjonen i 2018 ble det startet opp i 11 andre byer. Tanken bak er å styrke alle deltakernes nettverk. De unge innvandrerne og de eldre nordmennene kan være en ressurs for hverandre. Eldre kan bli mindre ensomme, og unge med innvandrerbakgrunn kan lære norsk språk og kulturelle koder i møte med trygge voksne. I Bergen består Generasjonsmøter av to aktiviteter: En søndag i måneden kommer en gruppe på sju ungdommer til Domkirkeboligen og serverer middag til de eldre beboerne. Og en gang i uken møter den samme ungdomsgruppen en gjeng på opptil sju frivillige leksehjelpere til mat, prat og fag.

Passelig sterkt

– Jeg har vært med på Generasjonsmøter fra det startet. Det er veldig kjekt. Her får vi kontakt med de eldre, og får lære mer norsk, sier Sausan som kommer fra Sudan.

Beboerne setter også pris på et ungdommelig innslag i hverdagen. Vanligvis spiser alle – både unge og eldre – maten som serveres på Domkirkeboligen. Da blir det mer tid til samtaler på tvers av generasjonene. Dette er første gang ungdommene lager mat til beboerne, og det er tydelig at rettene faller i smak.

– Var det godt? spør Domkirkeboligenes diakonale medarbeider Camilla da hovedretten er fortært.

– Ja! kommer det unisont langs bordet.

– Var det sterkt?

– Nei!

– Da kan vi puste lettet ut, smiler Camilla.

Haroon, Muntaha og Hafso tilbereder måltidet til beboere på Domkirkeboligene. Foto: Tor Høvik, Bergens Tidende.

Leksehjelp + prat + kaffe = magi

Onsdagstreffene med leksehjelp begynner med et felles måltid, og en kaffeprat i sofaen.
– Dette er veldig meningsfylt å delta på. Vi har noe å bidra med som kan hjelpe disse ungdommene videre, og vi får god kontakt med dem, sier frivillig Sara.

Sara er utdannet siviløkonom og har erfaring med veiledning og undervisning.

- På disse kveldene må vi tilbake til gymnaspensumet, smiler hun.
- Du får brukt hodet i en slik situasjon, og det er ikke så dumt for oss godt voksne!
- Tor begynte som frivillig på leksehjelpen for barn på Landås, og har nå gått over til å bistå elever på videregående trinn.
- Jeg hjelper gjerne til med matteoppgaver og forståelse, sier han.
- Norskclæringen skjer mest i samtaler, og når vi snakker oss gjennom leksene de har. Ungdommene er veldig lærevillige, og det er inspirerende for oss voksne.

Faglig og sosialt

Tre av ungdommene står over kaffeslabberaset etter middagen. Numan har ikke lekser denne uken, men har kommet likevel. Mens Alem og Hafso spiller biljard, surfer han på mobilen. Etter en stund med fornøyelser er tiden inne for å finne fram bøker og laptopper, og to og to setter de seg ned og fokuserer på ukens oppgaver.

Sara og Sausan setter seg sammen for å jobbe med samfunnsfag. Brit fra Ålesund og Denayt fra Eritrea har funnet fram en bok om helsefag og kommunikasjon.

Brit, Alem, Denayt og Odd i gang med leksehjelp.

Denayt har begynt på en besvarelse i dette faget, og får kyndig veiledning.

- Se her, dette er en ny setning. Da må du begynne neste setning med stor forbokstav, forklarer Brit.
- Og her, der du skriver at «pasienten har mye behov for pleie», er det bedre om du skriver «stort behov».

– En magisk kombinasjon

De summende arbeidsgruppene holder på til klokken er halv sju – eller lenger dersom det er behov.

- Det er litt magisk å se, sier Jeninten som er miljøarbeider på V13.
- I starten trodde jeg at det var selve leksehjelpen som var det viktigste. Men nå skjønner jeg at den kontakten som knyttes mens de drikker kaffe, og de samtalene som engasjerer rundt bordet, har like stor betydning som det faglige. Det skaper trygghet og gode relasjoner.

Tall fra Bergen i 2019 – et utvalg

22.185 kondomer ble delt ut av Leve med hiv.

131 personer utførte også hiv-tester hos Leve med hiv.

250 bokser med makrell i tomat, 400 tomater og 1.050 egg ble spist ved Empos kvinnegruppe. I tillegg brukte de 8 kg korianderpulver og 6 kg kummin.

8.646 besøkte Hallvardstuen i 2019, dvs. i snitt 36 hver dag.

Over **200**

deltok på COS-kurs (Circle Of Security).

3.424 ungdommer fra 43 ulike nasjoner besøkte ungdomstiltaket V13.

628

er antall saker Gatejuristen hadde fordelt på 309 klienter.

405 faste frivillige deltok i Kirkens Bymisjons arbeid i 2019. I tillegg var 124 frivillige med å arrangere julaftenfeiring i Korskirken.

25 personer fikk tilbud om arbeidstrening og personlig veiledning gjennom AFT (arbeidsforberedende trening).

Mange slags bønner

Kaffeverkstedet Bønner er et resultat av TV-aksjonen 2018. Prosjektleder Gaute Westli startet i jobben 2. januar med to tomme hender og et nesten tomt lokale. I dag har Bønner et svært trivelig innredet arbeidsrom, en voksende produksjon og flere kandidater i arbeidstrening. Allerede i oppstartsåret omsatte verkstedet for 250.000 kroner.

– Enkelte elementer var på plass. Konseptet var etablert og arbeidsbordet sto ferdig i lokalet, sier Gaute.

Etisk kaffe

Gaute har bakgrunn som grafisk designer, og han får bruke kunnskapene sine i jobben på Bønner.

Kandidatene som får praksis på Bønner har også mulighet til å lære litt om grafiske verktøy, dersom de har interesse for det. Men kjerneoppgavene er å male, pakke og selge kaffe, selv om presentasjon og markedsføring også hører til i en slik produksjon.

Kaffen skal være sporbar, slik at kundene kan få kjennskap til både kaffebonden og brenningsprosessen. Driften på kaffeplantasjene skal være etisk forsvarlig, og bøndene skal få anstendig betalt for jobben de gjør. Disse og mange andre egenskaper ved kaffen teller med når ulike kaffetyper rangeres. En internasjonal skala som går til 100 er utgangspunktet. For at en kaffe skal regnes som spesialkaffe, må den få minimum 80 kvalitetspoeng.

Nettsiden bonnerkaffe.no er operativ, og nye opplysninger legges stadig inn. Blant annet kan man registrere seg som abonnent på kaffen

via nettsiden. Både bedrifter og enkeltpersoner kan tegne abonnement. Det er et ønske å få flere bedrifter som abonnenter, for å få et mer forutsigbart salgsvolum.

– Vi er konkurransedyktige på pris i spesialkaffe-segmentet. Men vi kan ikke konkurrere med industrikaffen når det gjelder pris, slår Gaute fast.

Ikke bare kaffe

Hovedformålet med Bønner er arbeidstrening. I løpet av 2019 har ti personer vært i praksis her, i kortere eller lengre perioder. I året som kommer vil det bli satset mer på sosiale medier – både som et læringstema for de som er i praksis her, og som et markedsføringstiltak.

– Akkurat nå har vi en kandidat som er veldig god på Instagram og gjerne vil jobbe mer med det. Dette er et eksempel på hvordan vi som et I jobb-tiltak kan utvikle de evnene folk har, sier Gaute.

– En viktig del av arbeidstreningen er jo nettopp å finne ut hva folk er flinke til og ønsker å drive med, og bidra til at slike interesser kan føre i retning av en framtidig arbeidsplass.

Realistisk innstilling

Noen av deltakerne på Bønner har innvandrerbakgrunn, og er her for å få arbeidserfaring og norsktrening.

Emma Alexander er koordinator hos Kirkens Bymisjon og er opptatt av å gi realistisk karriereveiledning. Selv har hun tatt vernepleierutdanning pluss en mastergrad i sosiologi etter at hun kom til Norge fra Tanzania i 2002.

– Og jeg har jobbet hele tiden, legger hun til. Hun har god kjennskap til utdanningssystemet,

Smaksprøving, eller cupping, av kaffe med prosjektleder Gaute Westli (til venstre).

og kan for eksempel fortelle deltakerne hvilke utdanninger som er gratis og hvilke som må betales for.

Et annet viktig punkt i Emmas tilnærming er at folk må fokusere på nå-situasjonen:

- Du må ha fokus på hva og hvem du kan bli i Norge. Ikke hvem du var i hjemlandet ditt. Selv om du var advokat i hjemlandet, må du ikke regne med å få en tilsvarende jobb i Norge. Det er viktig at de som kommer hit, tar en utdanning de har evner til å fullføre, og som kan gi dem jobb.

Papirer må til

På Bønner får deltakerne først en tre måneders kontrakt, som kan forlenges etter avtale. Kaffeverkstedet gir dem både barista-opplæring og trening i kundebehandling, og i beste fall kan noen

gå herfra og ut i jobb – for eksempel på kaffebar, i kafé eller kantine.

- Men i Norge må du ha papirer for å få fast jobb, påpeker Emma.

- Selv om du skal passe barn eller jobbe med renhold, som man gjerne tenker på som ufaglært, kreves det fagbrev.

Hun er også klar på hvor viktig det er å vise interesse og initiativ i praksisperioden.

- Og så må folk ta de jobbene de kan få, om det nå er som ringevikar eller deltidshjelp, legger hun til.

- Unngå å få hull i CV-en. Arbeidsgivere blir skeptiske hvis det ser ut som du har gått uvirksom i lange perioder, er det gode rådet fra Emma.

Et velsignet KAV

– Dette er et skapende arbeidsfellesskap for folk som har falt ut av det ordinære arbeidsliv, og som har større eller mindre utfordringer knyttet til rus. Deltakerne forplikter seg til å delta, sier miljøterapeut Charlotte Linn Pedersen.

Tirsdag og torsdag kommer åtte mennesker til lokalene i Lille Markevei, der de får prøve ut nye teknikker og kanskje jobbe med ting de aldri hadde forestilt seg. Det er viktig å begynne med noe som ikke er altfor teknisk krevende, men som likevel kan gi fine resultater.

– Folk setter pris på det du gjør, og du blir sett på som en ressurs, sier Charlotte.

– For mange er det en ny opplevelse å ha et slikt fellesskap å gå til, og å oppleve at noen savner deg hvis du ikke kommer.

Helsefremmende

KAV er ikke et ord som vanligvis vekker positive følelser. Men for alle som bruker Kreativektivt verksted i Kirkens Bymisjon i Bergen, er KAV en kjent og kjær forkortelse. Fra 2020 til og med 2022 har verkstedet driftsmidler fra TV-aksjonen 2018.

– Dette er et viktig og helsefremmende tilbud til folk som ønsker å jobbe kreativt, sier Charlotte. Siden den spede starten i 2017 har hun og Sandra Catrine Ruano arbeidet på verkstedet som har plass til åtte deltakere i slengen.

– I 2018 hadde vi midler fra Helse- og sosialdepartementet til et pilotprosjekt vi kalte «Fra gjest til deltaker», forteller hun.

Dette året hadde Kreativektivt verksted et samarbeid med Bergen Klimanettverk og en gatekunstblogger. Gatekunstneren Snitt som skjærer motiver i tre, var også en samarbeidspartner.

Deltakerne ønsket å fokusere på bærekraft, og ville bruke naturmaterialer i arbeidet.

– Vi jobbet med våre egne innspill og samlet ideer fra gjestene på Hallvardstuen. Det resulterte i et felles uttrykk, «Klimaveggen» i Skostredet, der vi hengte opp våre «dysfunksjonelle fuglekasser». De egner seg ikke som fugleboliger, men det ble et artig og inspirerende prosjekt der mange var med ut og jobbet, konkluderer Charlotte.

Nye lokaler og spennende samarbeid

I 2019 ble det også holdt kurs i tresnitt, og mange hadde glede av å oppdage egne kreative evner. Flere av de ferdige tresnittene ble også solgt, noe som var en inspirasjon i seg selv. Men luftkvaliteten i verkstedslokalene var dårlig, og mot slutten av året flyttet verkstedet inn i nye, romslige lokaler i Lille Markevei. Her er det god plass til både trearbeid, tegning og maling, tekstilarbeid – og hva som ellers måtte ønskes.

– Vi samarbeidet også med Bergen Assembly i fjor, legger Charlotte til.

– En britisk kunstner som ønsket å jobbe med våre brukere, sendte oss et lerret som gjester på Hallvardstuen og deltagere på verkstedet arbeidet videre med. Temaet var «Make Housing a Human Right». Der kunne folk tegne og fabulere rundt sine tanker om hva det betyr å ha et sted å bo. Dette ble stilt ut på Bergen Assembly. Inspirert av dette samarbeidet deltok vi på aktivitets- og recoverymessen «Fyll dagene» i oktober. Der satte vi opp et lerret hvor folk skrev og malte motiv ut fra spørsmålet «Hva gir glede?». Kunstprosjektet ble ledet av en KAV-deltaker.

Wibecke og Hauk med dagens kreative prosjekt.

Populære arbeider

For de som benytter tilbudet på verkstedet, er det spennende å ha denne typen samarbeid som kan føre de kreative prosessene videre. De får møte nye mennesker og oppleve stolthet over å vise fram sine egne arbeider. Og i desember ble det satset sterkt på naturmaterialer igjen.

I Arboretet på Milde ble det hentet råvarer til juledekorasjoner og julekranser. Deltakerne satte pris på å få holde på med noe så konkret. I samme

periode arrangerte Kirkens Bymisjon en «popup»-butikk i Kong Oscars gate 22, og flere vakre julekranser fant nye eiere. Også her ble det solgt flere tresnitt.

Enkelte motiver ble så populære at kunstnerne måtte trykke opp flere eksemplarer. På denne måten fikk de også erfaring med å selge egen kunst, med alt det medfører av kommunikasjon rundt arbeidene.

- Det er også nyttig læring, påpeker Charlotte.

15 gatenære år

10. april var en merkedag for to av Kirkens Bymisjons gatenære tiltak. Både Møtestedet og Hallvardstuen kunne denne dagen feire 15-årsdag. Det er ikke få som i løpet av disse årene har fått hjelp, mat, støtte og helsetilbud herfra.

Feiringen i Korskirken var et ekte lavterskelarrangement, laget av ansatte i samarbeid med gjester. Kunst, levende musikk og fargeglade vimpler var noen av bidragene fra gjestene som benytter Hallvardstuen og Møtestedet. Noen av dem deltok også i matgruppen, som har det treffende navnet «grillmisjonen». Tidligere ansatte og frivillige dukket også opp, og sørget for at feiringen var full av klemmer og gjensynsglede. Det var salmer og nattverd, det var rockemusikk og blues, det var taler, vafler og grillmat.

Kontrasten var stor til den dystre beskrivelsen som ble nedtegnet i gjesteboken på Hallvardstuen mange måneder tidligere:

– Sitter kald, frossen og lei meg. Alt er trist og vondt. Er i ferd med å dette ut på kjøret igjen, men har sagt til meg selv at det skal jeg ikke. Heller ikke tenke elendighet, fornedrelse og all dritten som følger med. Jeg føler akkurat nå at jeg blir slitt i to. Men her er alle snille og greie. Blir alltid godt mottatt av alle de snille englene som jobber her. Her er det ingen som ser ned på meg. Her blir jeg sett opp til.

Det handler om «kraften i at noen tror på deg». Denne kraften har gjennomsyret både Møtestedet og Hallvardstuen så lenge tiltakene har eksistert.

– Gjennom disse 15 årene i rusfeltet har Møtestedet og Hallvardstuen tilbudt våre gjester

en pause fra gaten, gitt øyeblikksomsorg, måltidsfelleskap, og aktiviteter med utgangspunkt her i Vågsbunnen. Vi vet at tiltakene betyr mye for våre gjester, så daglig leder Arne Liljedahl Lynngård i sin tale til jubilanten.

– Å ha et sted å gå til der du blir møtt med respekt og der du får troen tilbake på deg selv, kan være med på å redde et liv.

Hallvardstuen tilbyr et lavterskelsted å være, hvor du kan låne telefon, internett og få hjelp til å fylle ut skjemaer. Gjestene kan også få råd fra Gatejuristen om sine rettigheter, mens oppsøkende team kan tilby sårstell og råd om helse og hygiene.

Frode Bodin som nå jobber i Housing First i Bergen kommune, men som tidligere benyttet våre lavterskeltilbud, sa det slik:

– Det er viktig å ha lavterskeltiltak som Hallvardstuen og Møtestedet der du kan komme og være akkurat sånn som du er, i akkurat den formen du er, og likevel bli møtt med verdighet. Du blir ikke møtt med masse restriksjoner, og man slipper å skamme seg. Måten dere møter folk på er så fin! Det er viktig med de små og koselige tiltakene som ikke er institusjonspreget. Når du kommer inn døren så blir du sett; du blir møtt med kjærlige blikk!

Og det var ikke bare tiltakenes gjester som hadde mye godt å si. En tidligere ansatt ved Hallvardstuen som var innom feiringen, kom etterpå med følgende betraktning:

– Jeg vet kun om én kirke hvor det prates, noen sitter og noen står, noen kommer og noen går, kaffe drikkes og kaker spises mens presten preker og prater (eller spiller gitar)... et herlig og raust kontrollert kaos i glede og godhet. En flott feiring av et 15-årsjubileum!

Monica Stadaas, tiltaksleder på Hallvardstuen, sammen med Ingerid Strand, tiltaksleder på Møtestedet med oppsøkende team.

Korskirken er pyntet til fest og fylt med gjester som vil hedre tiltakene.

Dette gjør Kirkens Bymisjon i Bergen

Oppvekst og mangfold

Målet vårt er å bidra til en trygg oppvekst med gode opplevelser, nettverk og vennskap for barn og ungdom. Med et helsefremmende fokus og et inkluderende fellesskap skal vi gi kunnskap og styrke til å mestre utfordringer i livet. Med familiestøtte som hjemmebesøk, samtaler, kurs og veiledning, ønsker vi å styrke foreldrekompetansen.

Kirkens Bymisjon driver en rekke tiltak for barn, ungdom og familier: Åpne, flerkulturelle møteplasser, helgetilbud og ferie- og fritidsaktiviteter, samt gratis utlån av fritidsutstyr. Vi tilrettelegger for trygge samvær og alternative skoletilbud.

Vi ønsker å bidra til at alle skal oppleve tilhørighet og rause, trygge voksne, både hjemme og på våre tiltak, uavhengig av hverdagens utfordringer.

Migrasjon og selvhjelp

Kirkens Bymisjon i Bergen driver en rekke tiltak rettet mot mennesker med migrantbakgrunn, flerkulturell eller annen minoritetsbakgrunn. Felles for tiltakene er en rettighetstilnærming, og empowerment og ressursfokus som metode.

- Lavterskel møtesteder
- Individuell oppfølging, rådgivning og veiledning
- Akutt hjelp som helsesenter for papirløse og akuttovernatting for fattige tilreisende
- Holdningskapende og helsefremmende arbeid
- Norskopplæring, foreldreveiledningskurs og karriereveiledning
- Bistand til personer og organisasjoner som selv jobber mot ekskludering

Gatenært rusarbeid

Kirkens Bymisjon møter utsatte mennesker med inkludering og omsorg, uansett livssituasjon. Mange sliter med rus og psykiatri. Alle gjester møtes med respekt for sin levemåte, og de valg som tas.

Vi har åpne dører og inviterer til varme måltider og fellesskap, både på hverdager og i høytider. Vi tilbyr samtale, juridisk og annen veiledning, helseteam og kreative arbeidsfellesskap.

Arbeid og kvalifisering

Vi legger daglig til rette for at mennesker som står utenfor det ordinære arbeidsliv skal få økt tro på seg selv, og nye muligheter i arbeidslivet. Gjennom flere verksteder tilbyr vi helhetlige og individuelt tilpassede arbeidsrettede tiltak. Vi fokuserer på muligheter, og ønsker at deltakerne skal finne tilbake til egne ressurser, drømmer og håp.

Våre verksteder kan føre til økt livskvalitet hos den enkelte og samfunnsøkonomisk utbytte på lang sikt, samtidig som verkstedene har ambisjoner om å være bærekraftige og selvfinansierende.

Frivillighet

Frivillighet er en av våre bærebjelker, og gir oss en unik kraft til å ta tak i flere og nye oppgaver. Hundrevis av frivillige utfører et variert og mangfoldig arbeid i Bergen og på Voss, og bidrar til en bedre hverdag for mange mennesker. Å være frivillig gir kompetanse, erfaring, sosial tilhørighet og mestring for hver enkelt. Samtidig skaper frivilligheten fellesskap, toleranse, mangfold og ansvarsfølelse. Alle våre frivillige får opplæring og oppfølging knyttet til den oppgaven de er tildelt. I tillegg har vi sosiale aktiviteter og faglig påfyll i fellesskap.

Verdistøtte/ åpen kirke

Korskirken er en åpen kirke for alle mennesker i byen, med det vi bærer med oss og har behov for. Her ønsker vi at alle skal føle seg hjemme uavhengig av sosial status, hvor man er i livet eller hva man tror på. Hver gjest skal oppleve å bli møtt med respekt, rettferdighet og omsorg. Vi vil senke terskelen inn i kirkerommet, og ønsker velkommen til lystenning, stillhet, bønn, samtale, alenetid eller fellesskap.

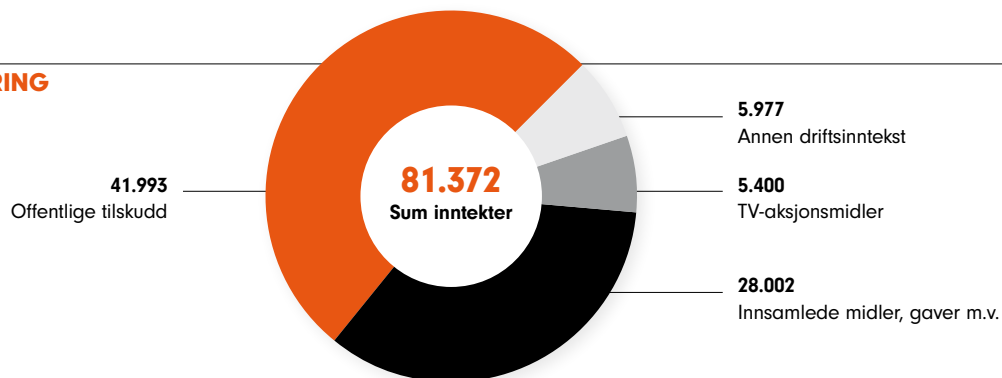
Vi har et tett samarbeid med våre tiltak innen rusomsorg i Vågsbunnen, og er synlig til stede i gatebildet. I høytider er det åpne arrangementer med måltidsfellesskap. Kirkerommet benyttes også til konserter, utstillinger og andre arrangementer.

I kraft av å være en diakonal stiftelse tilbyr prest og diakon støtte og dialog i arbeidet med verdier, til alle tiltak i Kirkens Bymisjon.

Resultatregnskap (alle tall oppgitt i hele tusen)

RESULTAT	2019	2018
Offentlige tilskudd	41.993	42.928
Innsamlede midler, gaver m.v.	28.002	20.659
TV-aksjonsmidler	5.400	0
Annen driftsinntekt	5.977	4.665
Sum driftsinntekter	81.372	68.2520
Varekostnad	931	627
Lønnskostnad	48.896	44.801
Endring pensjonforpliktelse	-1.739	-266
Avskrivninger av driftsmidler	3.469	2.210
Nedskrivning av driftsmidler	2.335	0
Annen driftskostnad	23.879	21.780
Sum driftskostnader	77.771	69.152
Resultat av finansposter	136	99
Årsresultat	3.737	-801

FINANSIERING

Balanse

(alle tall oppgitt i hele tusen)

EIENDELER	2019	2018
<i>Immaterielle eiendeler</i>		
Merkevarebygging	255	409
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	24.337	27.335
Aktiverte kostnader leide lokaler	8.900	8.487
Biler, inventar, kontormaskiner o.l.	852	739
Investeringer i aksjer og andeler og andre langsiktige fordringer	1.090	1.063
Sum anleggsmidler	35.434	38.033
Varelager, kortsiktige fordringer inkl. kundefordringer	3.792	2.010
Markedsbaserte obligasjoner	1.786	1.703
Bankinnskudd, kontanter o.l.	21.021	15.547
Sum omløpsmidler	26.599	19.260
Sum eiendeler	62.033	57.293
EGENKAPITAL OG GJELD	2019	2018
Egenkapital inkl. grunnkapital og bundne fond	42.401	38.617
Sum egenkapital	42.401	38.617
Pensjonsforpliktelser	4.838	6.577
Kortsiktig gjeld, off. avg. og leverandørgjeld	14.794	12.099
Sum gjeld	14.794	12.099
Sum egenkapital og gjeld	62.033	57.293

Styret

1. Rune Johan Skjælaaen (styreleder)
2. Kristi Østtveit Odéen (nestleder)
3. Bodil Wergeland
4. Johannes Heggland
5. Klas Rønning
6. Anne Line Grepne
7. Trygve Sæthre Stabrun (ansattvalgt)

Varamedlemmer i rekkefølge:

1. Kristin Ravnanger
2. Linda Lystrup
3. George Myhrvold

Varamedlem: Kåre Dag Mangersnes (SKBO)

Varamedlem: Henning Aasheim (ansattvalgt)

Takk, alle sammen!

Kjære givere, støttespillere, samarbeidspartnere, frivillige, hjelpere av alle slag: Takk!
Dere har vært med på å gjøre 2019 til et bedre år for alle som kommer i berøring med våre tilbud.
Vi kunne ikke gjort det vi gjør, uten dere!

Støtt mennesker i byen din!

**Dine gaver går til vårt arbeid
i Bergen og på Voss!**

Gi en engangsgave eller
en fast månedsgave:
kirkensbymisjon.no/gave

Gi en middag hver måned:
sms middag til 2490 (40,-)

Gi direkte til vår gavekonto:
7011.05.18593

Tusen takk for alle bidrag!

Rom for alle